

Meble sypialniane I.W.P.

Kompletem mebli, stale poszukiwanym na rynku jest zestaw sypialniane. Pewne dzielnice naszego kraju a mianowicie Poznańskie, Pomorze i Śląsk uważają taki zestaw za niezbędną część umeblowania mieszkania pracowniczego. Do czasów ostatnich przemysł drzewny produkował zestawy sypialniane oparte na starych wzorach niemieckich, jeżeli chodzi o produkcję fabryczną; produkcja spółdzielcza posługuje się różnymi wzorami pochodzenia rodzimego, lecz wywodzącego się z projektów fachowców — stolarzy, nie będących należycie przygotowanymi pod względem plastycznym.

Zarówno pierwsza jak i druga grupa projektów mebli sypialnianych była raczej przypadkowa, a projekty te nie uwzględniały obecnych warunków mieszkaniowych oraz zagadnienia surowca, którym dysponuje obecnie i przez czas najbliższy będzie dysponował przemysł. Stąd też powstała potrzeba opracowania nowych wzorów sypialni, które by odpowiadały istniejącym warunkom mieszkaniowym, materiałowym, funkcjonalności a jednocześnie zapewniały należyty poziom estetyki.

Instytut Wzornictwa Przemysłowego przystąpił w r. 1952 do opracowania kilku zestawów sypialnianych, przyczyniając się do zwiększenia wyboru produkowanych przez przemysł mebli tego typu, a tym samym do usunięcia z produkcji starych, nie odpowiadających wymogom racjonalnego urządzenia wnętrz mieszkalnych oraz estetycznym potrzebom nabywców.

Komplet mebli sypialnianych, opracowany w Instytucie przez art. plastyka T. Kasprzyckiego, przewidziany jest do wykonania w okleinie brzozonej, utrzymany w kolorze naturalnym — o wysokim połysku i składa się z następujących sprzętów: szafy dwudrzwiowej, dwóch łóżek jednoosobowych, toaletki — bieliźniarki z lustrem, dwóch szafek nocnych, stolika okrągłego oraz dwóch krzesełek.

Szafa dwudrzwiowa, rozbierana, o wymiarach: wysokość 172 cm, szerokość 164 cm, głębokość 63 cm a więc o wymiarach pełnej szafy trzydrzwiowej, wyglądem swym przypomina konstrukcję płytową, w zasadzie zaś zbudowana jest jako typ mebla o konstrukcji ramowej.

Boki szafy, ze sklejki krytej dwustronnie okleiną, wpuszczone są w cokół, wieniec oraz listwę przednią i tylną na wpust. Cokół i wieniec ramy o jednakowym kształcie i wielkości połączone i wypełnione są sklejką. Drzwi o dwustronnie wklęsłym kształcie charakteryzuje szczególna konstrukcja; polega ona na zastosowaniu ramki o wysokim kancie, bez łączeń środkowych, krytej dwustronnie sklejką; obie te sklejki, dwustronnie wklęsłe, są w punkcie styku sklejone ze sobą na całej swej długości.

Taki kształt i konstrukcja drzwi zapewniają usunięcie możliwości paczenia się ich i wchrowania a jednocześnie dają oszczędność na surowcu i robociznie (pasowanie zniekształceń zwykłych drzwi ramkowych). Wklęsły kształt drzwi ma ponadto tę zaletę, że pozwala na łatwe politurowanie, a ich jednolita płaszczyzna (drzwi nie posiadają wewnętrznych poprzeczek) zabezpiecza przed powstawaniem poprzecznych śladów. Tak pomyślana konstrukcja drzwi, zapewniając pożądaną sztywność daje poza tym dzięki istniejącej pomiędzy ścianami przestrzeni wolnej znacznej lekkości, będącą charakterystyczną zaletą całego sprzętu.

Na stronach wewnętrznych drzwi umocowane są listewki do zawieszania pasków, krawatów itp. Korpus szafy spoczywa na nóżkach, związanych łączynami. W części wewnętrznej szafy widzimy dźwąż do zawieszania ubrań, podwieszony w 3 punktach, co zabezpiecza go przed uginaniem; ten sposób umocowania dźwąża w szafie zasługuje na spe-

cialną uwagę. Poza tym szafa posiada wewnątrz luźno ustawioną półkę o 3 poziomach, zastępującą szuflady i półki; półka zajmuje połowę szerokości szafy a w wypadku potrzeby może być używana jako samodzielny segment.

Łóżko jednoosobowe posiada wymiary: długość 186 cm, szerokość 98 cm; szczyty łóżka budowane są z płyty stolarskiej, do której z boków zakołkowano i naklejono nogi z maszynu brzozonego; na przednim szczycie nakładka o kształcie wklęsłym, na tylnym nakładka prosta. Boki połączone ze szczytem przy pomocy normalnych haków łóżkowych; tak przedni jak i tylny szczyt są lekko rozchylone na zewnątrz, co nadaje meblowi bardziej oryginalny i estetyczny wygląd.

Toaletka-bieliźniarka — o wymiarach: wysokość 172 cm, szerokość 87 cm, a głębokość 37 cm. Sprzęt ten pomyślany jest jako całość nie rozbierana, 1¹/₂-drzwiowa; projekt jest próbą rozwiązania problemu sprzętu o dwójakim przeznaczeniu: przez stworzenie miejsca na pomieszczenie bielizny osobistej i pościelowej przy jednoczesnym funkcjonalnym rozwiązaniu toaletki. Rozwiązanie to ma tę zaletę uboczną, że pozwala na pełne wykorzystanie całej szerokości szafy tylko na zawieszanie w niej odzieży; okoliczność ta ma często dla użytkownika duże znaczenie praktyczne.

Mebel posiada drzwi środkowe, o konstrukcji ramowej, w których zamocowane jest na zewnątrz lustro o wymiarach 126 × 35 cm. Za drzwiami z lustrem znajduje się właściwa bieliźniarka z trzema półkami. Po prawej stronie mebla znajdują się wąskie drzwiczki pełne, za którymi umieszczone są półeczki na przechowywanie drobiazgów toaletowych. Dolna półka tworzy po wysunięciu mały stoliczek dla dogodnego ustawienia potrzebnych przedmiotów.

Ramy dolna i górna toaletki posiadają jednakowy kształt i wymiary. Korpus spoczywa na wysokich nóżkach, powiązanych łączynami, co daje możliwość wygodnego korzystania z lustra osobie przed nim siedzącej.

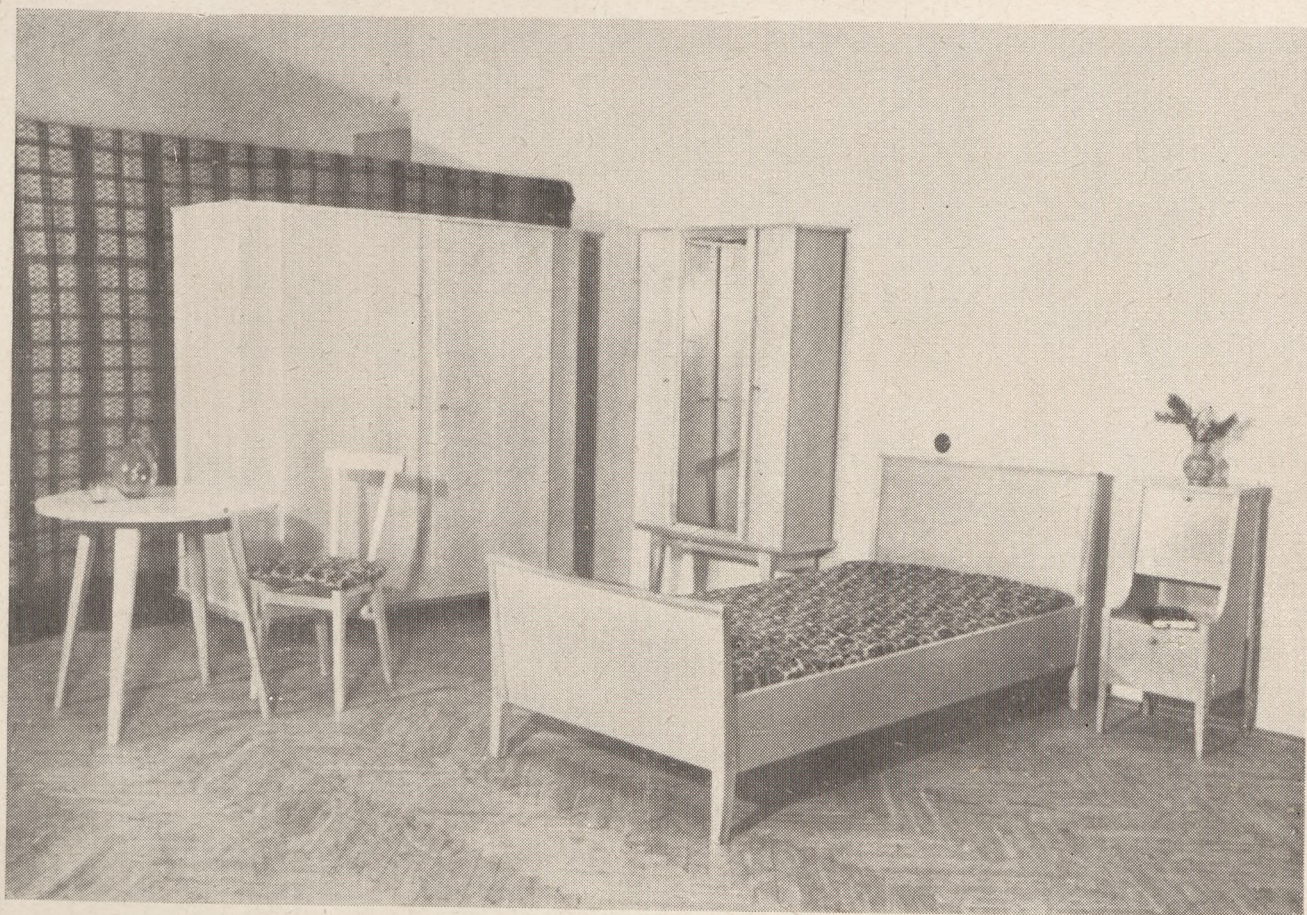
Szafka nocna — o wymiarach: wysokość 83 cm, szerokość 36 cm, głębokość 35 cm, posiada dwie części zamykane: część dolną głębszą i górną, bardziej płytką. Ta ostatnia posiada dwie półeczki na umieszczenie drobiazgów. Drzwiczki części górnej, otwierane ku dołowi, dają blacik stolika, umieszczony na dogodnej dla użytkownika wysokości. Wieniec górny szafki pomyślany jest jako półeczka do umieszczenia na niej lampki nocnej, wysokość półeczki jest dostosowana do właściwego ustawienia źródła światła.

Stolik okrągły, o wymiarach: wysokość 70 cm, średnica 74 cm, cechą charakterystyczną tego sprzętu jest lekkość, zarówno w wyglądzie jak i konstrukcji. Stolik nie posiada oskrzyni; do płyty umocowane są nogi, posiadające w górnej części poprzeczki, połączone na kołki i wkretki z płytą.

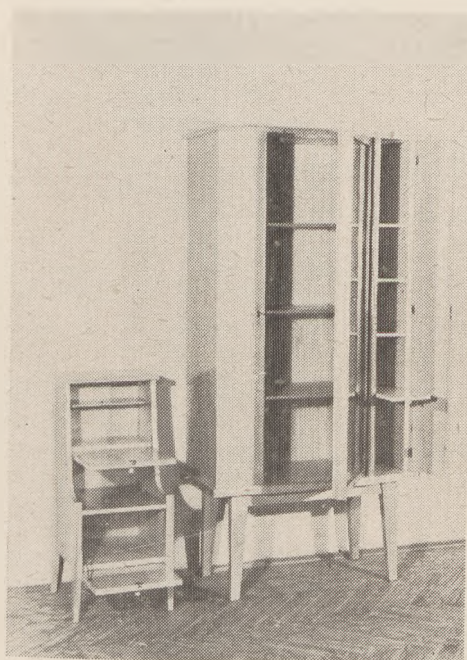
Poniżej poprzeczek nogi połączone są na krzyż listwami. Stąd też, pomimo iż nogi są rozbierane, konstrukcja sprzętu jest sztywna.

Krzesło półmiękkie, o wymiarach: wysokość oparcia 81 cm, wysokość siedzenia 43 cm, szerokość siedzenia 39 cm, głębokość 37¹/₂ cm.

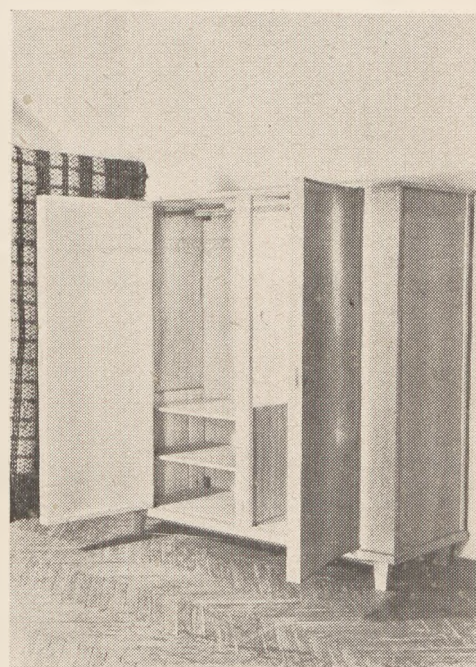
Jest ono lekkie w konstrukcji i wyglądzie, stanowiąc coś pośredniego pomiędzy krzesłem a zydłem a będąc zarówno od jednego jak i od drugiego znacznie lżejsze w kształcie. Rozbierane, składa się zasadniczo z 3 części: taboretu, oparcia i siedziska; siedzisko połączone jest z taboretami i oparciem na wkretki i kołki; zaletą konstrukcji sprzętu jest usunięcie niebezpieczeństwa wyłamania nóżek tylnych, co może nastąpić przy bujaniu się na krześle.

Sypialnie projektu T. Kasprzyckiego.

Toaletka bielizniarka, stolik nocny.

Szafa dwudrzwiowa

Sypialnia lakierowana

Meble lakierowane olejno mają swoją tradycję związaną z epoką ostatnich Ludwików we Fracji (druga połowa XVIII w.) a u nas z okresem panowania Stanisława Augusta, popierającego i rozpowszechniającego szczególnie właśnie „modę francuską” w zakresie tak sposobu życia i ubierania, jak i urządzenia wnętrza. Tak zwane „Ludwiki” białe lakierowane stały się w Polsce bardzo popularne jako meble pałacowe ze względu na swoją lekkość, elegancję i świeżość. Były licznie naśladowane i w późniejszym okresie, zwłaszcza w zestawach sypialnych, gdzie ich charakter znajdował najlepsze zastosowanie, stwarzając miły klimat wnętrza.

W zeszłym roku Centrala Przemysłu Drzewnego wypuściła na rynek próbną serię mebli sypialnianych białe lakierowanych, wzorowanych w pewnym stopniu na „Ludwikach”. Okazało się, że meble lakierowane cieszą się w dalszym ciągu uznaniem u odbiorców.

Opracowanie nowych wzorów tych mebli może nam dać nie tylko większe urozmaicenie rynku meblarskiego, ale i dużą oszczędność surowca I klasy, eliminuje się bowiem zarówno szlachetne okleiny, jak i masyw I gatunku. Nie znaczy to oczywiście, że koszt takich mebli jest mniejszy, wymagają one bowiem bardzo starannego wykończenia powierzchni, co podraża produkcję.

Opracowanie nowego zestawu mebli sypialnych polegało na znalezieniu świeżych form plastycznych, bardziej przystosowanych do produkcji przemysłowej i nowego wyrazu, który można by osiągnąć stosując lakiery różnobarwne, lub zmieniając fakturę powierzchni (mat, lub wysoki połysk przy użyciu nitrolakieru), słowem uwzględniając wszystkie możliwości techniczne jakimi w obecnej chwili dysponujemy.

Jeżeli chodzi o formę plastyczną zaprojektowanego zestawu, opiera się ona o dwa założenia:

1. w meblach które mają być pokryte lakierem kryjącym nie należy podkreślać ich drewnianej konstrukcji, materiału z którego są zrobione jest niewidoczny, obojętny. Forma powinna być na tyle ciekawa, żeby zastąpiła urodę słojistego drewna.
2. Jest rzeczą słuszną zachowanie takich cech „Ludwików” jak ich lekkość i elegancja, unikając dużych, ciężkich płaszczyzn, które źle wyglądają pod lakierem.

Sprawę lakieru można rozwiązać dwojako: albo zastosować tradycyjny biały lakier, do którego jesteśmy przyzwyczajeni, ale który przy dużym uproszczeniu formy mebli może nasuwać porównanie z meblami kuchennymi, również białe lakierowanymi, albo zastosować lakier ciemniejszy w jakimś kolorze złamanym, nie jaskrawym np. terrakota; wtedy przy jasnych ścianach, najczęściej dzisiaj spotykanych, forma mebli wyraźnie się rysuje, nie gubi się w tle. Poza tym meble ciemniejsze są praktyczniejsze, zabrudzenia nie są tak wyraźnie widoczne. Wydaje się najsluszniejsze żeby przemysł produkował omawiany zestaw w co najmniej tych dwóch odmianach.

Omawiając poszczególne meble wchodzące w skład zestawu lakierniczego opracowanego w IWP, należy podkreślić, że efekt plastyczny starano się uzyskać jak najprostszymi środkami; zasadą ogólną jest wpuszczenie płaszczyzny w nóż-

kę, występuje ona w każdym poszczególnym sprzęcie. Nóżki są podcięte łukowato, silnie szpicowane i ustawione tak, że sprawiają wrażenie lekko ugiętych. Wszystkie ostre krawędzie są zaokrąglone; daje to wrażenie miękkości, przytulności mebli i konieczne jest ze względu na lakier, który lepiej wygląda i lepiej się trzyma kształtów obłych. Sztorce nóżek wszędzie są widoczne.

5. Krzeselko półmiękkie.

Nóżki przednie łukowato podcięte połączone są łączynami z nóżkami tylnymi, prostymi tylko silnie zwężonymi ku dołowi. Część nóżek tylnych przechodząca w oparcie rozchylona jest na zewnątrz i dosyć krótka, pomiędzy nie wpuszczona jest wygięta po łuku sklejka o formie owalnej wysuniętej w górę poza końce tylnych nóżek. Siedzisko półmiękkie zakrywa przednią łączynę.

6. Stolik.

Nóżki łukowato podcięte, połączone łączynami, na których leży podwójny szklany blat. Pomiedzy szkło można wkładać ozdobne serwetki. Sztorce nóżek wystają i są lekko przyokrąglone.

1. Szafa ubraniowa.

Szafa jest trzydrzwiowa rozbierana. Stoi na sześciu nogach przebiegających przez całą wysokość szafy, sztorce wystają poza wieniec górny i są zaokrąglone. Nogi zewnętrzne pod dolnym wieńcem podcięte są łukowato od środka, dwie nóżki środkowe przebiegają pomiędzy płytami drzwi i zwężają się na dole symetrycznie; dzięki nim wieniec dolny nie potrzebuje być dodatkowo wzmocniony przed ugięciem a szafa wygląda lekko.

2. Bielizniarka — toaletka.

Przypomina trochę sekretarzyk, ma cztery nóżki, w które zamocowane są boki, przy tym przednie nogi są niższe od tylnych. Do wysokości przednich nóżek sięga część przeznaczona na bieliznę, zamykana na podwójne drzwiczki. Powyżej znajduje się część przeznaczona na przybory toaletowe.

3. Łóżko.

Szczyty łóżka wykonane są z płyty stolarskiej wpuszczonej w nóżki, których zaokrąglone sztorce wystają poza górną krawędź płyty. Szczyt przedni jest niski, górna krawędź płyty prosta, dolna natomiast wycięta jest po łuku skierowanym w stronę podłogi przez to łóżko nabiera charakteru kolebki.

W szczycie tylnym, wyższym, łukowata jest górna krawędź płyty.

4. Szafka nocna.

Pomiedzy czterema nóżkami zawieszona jest właściwa szafka. Nóżki, od szafki w dół łukowato podcięte, nad szafką wypuszczone na wysokość półeczki i przykryte szklanym blacikiem. Półeczka jest widna i łatwo dostępna ze wszystkich stron. Szafka ma wewnątrz półkę i zamykana jest gładkimi drzwiczkami.

M. Chomentowska